

Zlatý roh

Zpravodaj Starého Města pod Sněžníkem

LISTOPAD 2023

roč. XXIX

č. 11

10Kč

SNOW FILM FEST 2023

Připoj se k dobrodružství na Snow film festu Staré Město!

Sportovní klub Outdoor Jeseníky z. s. pořádá v sobotu **18. listopadu 2023** pátý ročník festivalu SNOW film FEST – celovečerní pásmo špičkových filmů o zimních sportech a dobrodružstvích.

Letošní filmová nabídka je opět velmi pestrá. Zajímá vás skialpinismus, freeride lyžování, snowboarding, kitesurfing, lodě nebo letadla? Největší filmový festival zimních sportů má ve své nabídce něco pro každého. Těšit se můžete nejen na dobrodružné filmy plné adrenalinu a okouzující přírody, ale i upřímné lidské příběhy.

Když profesionální horolezkyně Sarah Heuniken přišla při výpravě o svou přítelkyni, dostala se psychicky na dno. Její cesta zpět do hor a k sobě samotné je náročná a vede přes nejrůznější překážky. Jak se uzdravit a překonat traumatický zážitek? O tom je film **Osamění** od Heather Mosher. Snímek **Speedup: Himalájský příběh** propojuje krásu velehor se snahou upozornit na dopady lidské činnosti a změny klimatu na přírodu nejvyšších hor světa. Horolezec, extrémní skialpinista a ambasador Světového fondu na ochranu přírody Benedikt Böhm překonává rekordy ve výstupech na různé velehory. Tentokrát se spolu s Prakashem Sherpou rozhodl zdolat sedmitisícový vrchol Himlung Himal a ukázat tím světu, jaké následky může lidská činnost na krajinu mít.

Milovníci čerstvého prašanu si na své přijdou u filmu

Lužba: Duše Sibiře od Andrého Costy. **Line And Air** pak ohromí neuvěřitelnými výhledy z paluby ultralehkého letadla a svobodou, kterou si autor Geraldine Fasnacht užívá při jízdě na snowboardu.

Pro spojení lyží, kite, saní a traversu Laponska se rozhodla současná držitelka Guinnessova rekordu v nejdelší kitesurfingové cestě bez supportu. **Lapland Explorer** je pro Niky Ballus dalším splněným snem po těžkém úrazu nohy. Na sever se vydáme i se snímkem **Wavy: Plavba mého života**, kde se dvojice freeriderů dělí o zážitky z neskutečných sjezdů.

Role českého solitéra v jinak zahraniční tvorbě se ujal Ondřej Pekárek s filmem **Salaš: Gruzínský freeride**. Sbalil stan, pořídil si kamna, expediční sáně a vyrazil. Objevte společně s ním nová místa v Gruzii.

V neposlední řadě se pak na festivalu můžete pobavit při sketchi **Lalodge** od Huga Laugiera, který je sice freeskiem, ale rozhodne se v doprovodu bývalého biatlonisty Martina Fourcada vyzkoušet další zimní sporty.

Neméně zajímavá bude jistě i regionální přednáška **Divoký sběr hub v Kanadě** od Kuby Hanulíka a Jirky Prokopa. Rok po velkých kanadských požárech začínají růst na spáleništích smrži, které je potřeba posbírat. Jde o každodenní přežívání v liduprázdné přírodě bez elektřiny a pitné vody, přírody plné medvědů, bizonů, rosomáků a dalších jen za pomoci kompasu a někdy GPS. Sběrač si může vydělat až deset tisíc korun za den, ale někdy jde o velice těžce vydělané peníze...

(Zdroj: Martin Škrott, snowfilmfest.cz)

OUTDOOR
Jeseníky
SPORTOVNÍ KLUB

MEZINÁRODNÍ FILMOVÝ FESTIVAL
ZIMNÍCH CESTOVATELSKÝCH
A SPORTOVNÍCH FILMŮ

ZAČÁTEK: 16:00
VSTUPNÉ: 150 Kč
BOHATÁ TOMBOLA
VENKOVNÍ OBČERSTVENÍ

18.11.2023

STARÉ MĚSTO SNOW
FILM FEST

ŘÍJEN – PROSINEC 2023

KINO SNĚŽNÍK

WWW.SNOWFILMFEST.CZ

Uskutečnil se sraz Moravolňáků

A jak to vlastně bylo? Bývalá pracovnice Moravolenu, paní Hanousková, která se z našeho města odstěhovala, si při setkání se mnou posteskla, že by se chtěla vidět a popovídat si s některými bývalými zaměstnanci. Oslovila jsem paní Stöhrovou, která byla mistrovou na sále, daly jsme hlavy dohromady a v květnu roku 2018 vznikl 1. sraz "Moravolňáků", který se podařil. Po dlouhé odmlce pěti let jsem byla opět požádána, zda bych nemohla zorganizovat další sraz. Požádala jsem Ivanku Janouškovou o pomoc, vytiskla a rozeslala pozvánky. Za to jí moc děkuji. 23. září 2023 jsme se opět sešli v restauraci Pod Javorem ve Starém Městě. Bylo nás o něco méně, zavzpomínali jsme na dobu minulou a na ty, kteří už nejsou mezi námi. Opět jsme si to užili. Pan Ing. Fulla přinesl spoustu fotografií a dokumentů z dob minulých. Přijel i bývalý ředitel pan Mikoška, což bylo skvělé. Byla to slvělá akce, všichni se náramně bavili a slíbili jsme si, že se za rok opět sejdem. Děkuji moc za skvělou společnost a přeji vám hodně zdravíčka ve dnech, které přijdou.

Vlevo je fotografie z roku 2018, vpravo letošní fotografie.

(Marie Janoušková)

Senioři se vypravili do Polska

Ve čtvrtek 28. 9. na sv. Václava jsme vyrazili na společný výlet do Klodzka, kam nás zavezl Vobus p. Vokurky z Hanušovic.

V centru města jsme si dali v útulné kavárně kávu a dezert a strávili jsme tak dvě pohodové hodiny společným klábosením. Poté jsme se autobusem přesunuli do Minieurolandu, kde si každý svým tempem prošel celý park, který i přes začínající podzim byl stále v plné kráse barevných květů. I když asi vše neproběhlo tak, jak si každý představoval, myslíme si, že i přes to všechno to byl vydařený výlet a doufáme, že nakonec byli všichni spokojeni.

Přejeme si, abychom se v tak hojném počtu setkávali i nadále, a to nejen při takovýchto výletech, ale i při ostatních akcích, které pro vás pořádáme.

(Komise pro zdravotní a sociální péči)

Miroslav Kobza pokřtí svou novou knihu ve Starém Městě

Milovníky našeho kraje a okolních hor určitě potěšila zpráva, že vychází nová kniha Miroslava Kobzy, tentokrát právě o Králickém Sněžníku s názvem **Králický Sněžník a zlatá údolí v jeho stínu**. Redaktor Českého rozhlasu Olomouc Miroslav Kobza, jenž je pro mnohé z nás známý svým zájmem a především znalostí kraje od Pradědu na Hanou, jak se mimo jiné jmenuje i jeho rozhlasový pořad, který oslavil již 20 let svého vysílání. Kulturní zařízení města ve spolupráci s nakladatelstvím Regia vás s radostí zve na křest této knihy, a to **v úterý 21. listopadu**

NAKLADATELSTVÍ REGIA
a STARÉ MĚSTO POD SNĚŽNÍKEM
si Vás dovoluují pozvat na křest a autogramiádu knihy

Miroslava Kobzy
**KRÁLICKÝ SNĚŽNÍK
A ZLATÁ ÚDOLÍ
V JEHO STÍNU**

Akce se uskuteční v úterý 21. 11. 2023 od 17:00 hodin
v Kulturním domě, Smetanova 52,
Staré Město pod Sněžníkem

Knihu slavnostně pokřtí turista, fotograf a muž s klíči od pramene Moravy Jaromír Vítek a lesník a znalec přírody pod Králickým Sněžníkem Jiří Gol. O hudební doprovod se postarají Miroslav Kobza a Radek Grill. Pro novináře jsou připraveny recenzní výtisky.
VSTUP ZDARMA

2023 od 17.00 h v Kulturním domě Staré Město. Křest proběhne za účasti autora, Miroslava Kobzy, zástupců nakladatelství a chybět nebudou ani kmotři. Těmi budou turista,

fotograf a muž s klíči od pramene Moravy Jaromír Vítek a milovník a znalec zdejší přírody Jiří Gol. Těšit se můžete na zajímavá vyprávění, knihy a hudební vystoupení. O to se postará

sám autor s kolegou Radkem Grillem. Součástí křtu bude i autogramiáda, knihy bude možné zakoupit i na místě. (Janoušková)

Knižní tipy na listopad

Sborník XXII. Svatováclavského setkání v Jeseníku

Tradiční Svatováclavské setkání v Jeseníku, na kterém badatelé prezentují příspěvky na dané téma, se letos týkalo zločinu a trestu a pokrývalo široké časové období od 17. století až po 50. léta století minulého. Většina článků se sice věnuje Jeseníku, ale najdou se i příspěvky geograficky bližší: historička Michaela Kollerová píše o loupežné vraždě v Rejcharticích, polský badatel Daniel Wojtucki se ve svém příspěvku o šibenicích dokonce částečně věnuje Staroměstsku. A konečně titul příspěvku *Pytláci pod Králickým*

Sněžníkem mluví sám za sebe. Společně s iniciátorem článku a jeho spoluautorem Jiřím Glonkem z Vědecké knihovny v Olomouci (napsal mj. nepřekonatelnou encyklopedii turistiky *Na Jeseníky!*) vás zveme ke čtení a doufáme, že se podařilo objevit a popsat malý kousek dosud utajených dějin kraje pod Sněžníkem.

Sborník by měl být brzy dostupný i ve staroměstské knihovně, nedočkavci jej mohou sehnat ve Vlastivědném muzeu Jesenicka.

Jan Pohunek: Krakonošova družina (Národní muzeum 2023)

Spisovatel, kurátor sbírek v pražském Národopisném muzeu, vystudovaný archeolog a etnolog Jan Pohunek se zabývá folklorem v nejrůznějších podobách – třeba trampskými pověstmi, nebo nejnověji postavou Krakonoše a jeho vývojem. Ve své knize se to pokouší dokázat nejen tím, že zmapoval jeho dávné i novější podoby, ale zároveň se snaží vysvětlit i vznik a význam „Krakonošovy družiny“, tedy mýtických postav z jiných pohoří. Namátkou jmenujme alespoň sousedy Kačenku a Rampušáka z Orlických hor a Praděda z Jeseníků. Co bychom ovšem měli zmínit především, je fakt, že Pohunek nezapomněl ani na Stämmichmanna a dokonce v této souvislosti zmiňuje i knihu *Pohledy do dějin Staroměstska* pana Václava Černého. Můžeme tedy říct, že se Stämmichmann konečně podíval za hranice našich hor. Knihu určitě lze doporučit jako zdroj nových informací i rozšíření obzorů o bytostech z jiných hor, které se možná v něčem Stämmichmannovi i „praotci“ Krakonošovi podobají. Součástí publikace je i rozsáhlý seznam literatury k tématu. (Schindlerová)

Staroměstský Bowling Club, spolek Vás zve na

14. ročník

Turnaje jednotlivců mužů a žen

KDY: Sobota 25. 11. 2023

KDE: Restaurace Pod Javorem

ČAS: Začátek ve 13.00 h

STARTOVNÉ: 200,- Kč

Pro soutěžící jsou připraveny
zajímavé a hodnotné ceny!

Bližší informace a přihlášky u pí Moravčíkové Márie
nebo u pí Bergmannové Marie,
nejpozději do 20. 11. 2023.

Volejbalisté zvou na 3. ročník benefičního Mikulášského turnaje

Poslední listopadová sobota bude patřit 3. ročníku Mikulášského volejbalového turnaje, který nejenže nabízí možnost si zahrát volejbal v příjemné atmosféře, ale také již tradičně plní svou roli benefiční, a tedy, že výtěžek turnaje bude použit na pomoc potřebným lidem ve Starém Městě. Mikulášský turnaj se bude konat **v sobotu 25. listopadu** v tělocvičně místní základní školy. Účastnit se jej může široká veřejnost, pro turnaj neplatí ani věkové ani výkonnostní limity. Stačí vytvořit družstvo a jít do toho. Pro registraci družstva můžete napsat na i.reznicova@seznam.cz, kde se zároveň dovíte všechny potřebné informace. Na hráče čekají mikulášské ceny a nebude chybět ani tradiční občerstvení. (Janoušková)

*Mikulášský
volejbalový turnaj*

*25. listopadu 2023
od 9.00*

PŘEHLED RŮZNÝCH AKCÍ V OKOLÍ V MĚSÍCI LISTOPADU

PRAVÝ ZÁPAD

Místo: Rapotín, Kulturní dům

Datum: 9. listopadu od 19 hodin

Divadelní komedie o dvou bratrech, kteří jsou každý na opačném konci sociálního žebříčku. Hrají: I. Chmela, J. Dolanský, J. Zadražil, V. Peterková. Vstupné od 300,- Kč. Více na www.ticrapotin.cz

VOJTA KIČÁK TOMÁŠKO

Místo: Králíky, Evropský dům

Datum: 10. listopadu od 19 hodin

Koncert písničkáře a autora trampských písní. Vstupné: 150,- Kč. Více na www.strelnice.cz

KATAPULT – NOSTALGIA TOUR

Místo: Šumperk, Dům kultury

Datum: 10. listopadu od 19 hodin

Olda Říha – matador Katapultu slaví 75. narozeniny a 60 let na scéně (1963–2023). Zároveň vychází skupině novinkové album Nostalgia. Vstupné: 500,- Kč v předprodeji. Více na www.dksumperk.cz

KDYŽ KOČKY NEJSOU DOMA

Místo: Hanušovice, Kulturní dům

Datum: 13. listopadu od 19 hodin

Anglická komedie o tom, co všechno se může přihodit, když ženy odjedou na dovolenou a jejich muži zůstanou doma. Hrají: K. Lišková, H. Sršňová, L. Vaculík, R. Štolpa a další. Vstupné: 200,- Kč. Více na www.hanusovice.info

BLUES ALIVE XXVII.

Místo: Šumperk, Dům kultury a další místa

Datum: 16. – 18. listopadu

Největší mezinárodní festival svého žánru ve střední Evropě. Účinkují: Tommy Castro & The Painkillers, Alvin Youngblood Hart's, Jimmy Carpenter Band, Bernard Allison, R. Finley a další. Více na www.bluesalive.cz

FOTOGRAFICKÁ VÝSTAVA A HUDEBNÍ VEČER na téma „SUDETY 21. STOLETÍ“

Místo: Podlesí, škola, č. p. 73

Datum: 18. listopadu

Od 14 hodin výstava fotografií J. Cepkové, D. Bednáře, L. Vepřkové, K. Vicencové a dalších. Od 18 hodin hudba s kapelami Domácí Džem (cover songs), Tadeáš Szatmari (rock-grunge), Na vlastní nebezpečí (punk). Vstupné od 14 do 18 hodin dobrovolné, od 18 hodin 100,- Kč. Výstava potrvá do 26. 11. 2023. Více na www.ichanusovice.cz

NOC DIVADEL 2023

Místo: Jeseník, Divadlo Petra Bezruče

Datum: 18. listopadu

V 11, ve 13 a v 15 h prohlídky divadla s ředitelem MKZ, v 17 h divadelní představení Helverova noc, v 18.15 h autorské čtení Psí život od Jaroslava Irovského, vyprávění příběhů u ohně a další. Součástí je tzv. swap – výměnná akce nepotřebných věcí a kreativní v knihovně V. Priessnitze. Vstupné dobrovolné. Více na www.mkzjes.cz

Rok v zahradě – LISTOPAD

Název měsíce listopad je spojen s padáním listů stromů, které se chystají na zimu, avšak v našich zeměpisných šířkách a především nadmořské výšce většinou listů opadá už v říjnu a v listopadu už se spíše než padajícího listů dočkáme spíše padajícího sněhu. V listopadu už převážně jen čekáme na zimu, teploty už nejsou příliš příjemné na dlouhé procházky krajinou, či posedávání v zahradní pergole s odpoledním káféčkem. Avšak ani tak pro úspěšnou další sezonu nesmí zahrádkař zahálet. V listopadu především připravujeme zahradu na zimu, ale stále můžeme vysazovat a vysévat. A to například česnek, který se sází na konci listopadu, popřípadě ještě na začátku prosince, a to v závislosti na teplotách. Pro výsadbu česneku je potřeba nízká teplota pod 9 °C, aby stroužky česneku příliš nevyrašily, ale stihly zakořenit. Česnek je rostlina tzv. „druhé tratě“, nesnese tedy čerstvě pohnojenou půdu. Je tedy vhodné ho vysazovat do záhonu například po bramborách či záhon pohnojit dobře uleželým chlévským hnojem, popř. kompostem již třeba na jaře a česnek sem vysadit až na podzim. Nevhodné je také česnek sázet do záhonu, kde se před ním v předchozích dvou až čtyřech letech pěstovala například cibule nebo také česnek. Vhodnými sousedy česneku jsou například jahodníky, mrkev, okurky, rajče, saláty, ovocné stromy i keře, ale také třeba růže, kterým posiluje jejich vůni. Česneku se přezdívá lékař zahrady, jelikož odpuzuje mnoho škůdců jiných rostlin. Česnek sázíme do vlhké, dobře propustné půdy, na slunné stanoviště, kde proudí vzduch. Sázíme jej v rozestupech 20 – 30 cm od sebe natolik hluboko, aby měl nad sebou cca 5 cm hlíny, špičkou nahoru. Jestli ho vysadíme se slupkou či bez slupky, nemá na budoucí růst vliv. Pokud vysazujeme česnek z vlastní sklizně, doporučuje se stroužky nejdříve namořit, například roztokem Sulky, avšak je možné jej namořit pouze horkou vodou o teplotě 50 °C, kam stroužky namočíme na 25 minut. Dále se používá také nálev z přesličky. Je také dobré vědět, zda vysazujeme paličák či

nepaličák, jelikož paličák vytváří květy, které se vylamují a dají se dále použít v kuchyni, to je však záležitost jara/léta. Pro dlouhodobější skladování je též lepší vysadit nepaličák.

Kdo by řekl, že ještě v listopadu budeme vysévat zeleninu. Avšak i v listopadu můžeme do záhonů vysévat ranou karotku, kořenovou i naťovou petržel, ředkvičky, salát i cibuli. Jarní sklizeň budeme mít alespoň dříve, obzvlášť pokud ji přikryjeme bílou netkanou textilí. Semínka vyséváme do rýh, zasypeme hlínou, která semínka ochrání před výkyvy teplot a mezi řádky nasypeme mulč, který chrání půdu před přílišným promrznutím a zároveň zamezí růstu plevelu.

Dále je třeba zahradu dobře připravit na zimu. Říjen a listopad jsou vhodnou dobou pro zrytí a hnojení, či založení nových záhonů. Zrytím půdy prokypříme, zbavíme ji plevelu, který po otočení do spodní vrstvy hlíny zeslábně a spíše nepřecháží zimu, aby na jaře opět vyrašil. Hnojivo v podobě chlévské mrvy ať uleželé či čerstvé nebo kompostu se dobře rozleží a zjara nám bude bohatě zásobovat rostliny tak potřebnými živinami.

S přicházející zimou musíme myslet nejen na naše rostlinky, ale také živočichy kolem nás, jako jsou velice prospšní ježci, berušky, škvori, kterým určitě pomůžeme vytvořením různých úkrytů a domečků. Dále nezapomeňme také na ptáky, kteří jistě v zasněžených a mrazivých dnech nepohrdnou nějakým tím zrním, co jim můžeme nabídnout v krmítku, popřípadě v lojových koulích. Pozor však na způsob jejich zavěšení. Pokud koupíme koule pro ptáčky v obchodě obalené sítkou, tuto sítku musíme odstranit, nikdy nezavěšujeme i se sítkou, neboť by v ní mohla uvíznout ptáku noha a následně může pták uhynout. Do krmítek můžeme dát různé zrní, také ovesné vločky, ale nikdy ne zbytky jídla, nic slaného či sladkého, a hlavně ne plesnivého! Také proto musíme zrní v krmítkách pravidelně kontrolovat a průběžně odstraňovat vyzobané slupky. Krmítka vždy umísťujte dostatečně vysoko, ideálně tak, aby se na ně nedostala například kočka. Vhodné je

zavěsit jej na větev stromu, umístit jej do keře, kde je krmítko chráněno a ptáci se nemusí bát jej navštívit a setrvat v něm dostatečně dlouhou dobu.

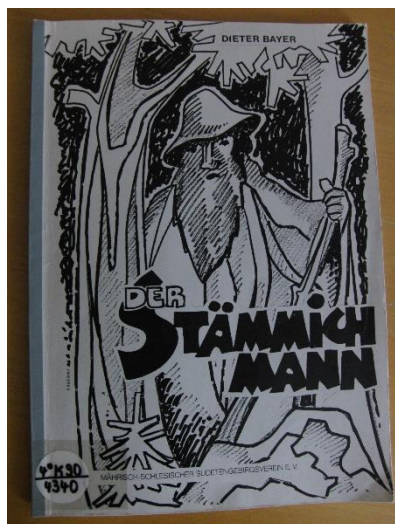
Máte-li na své zahrádce jezírko, nyní je ten správný čas jej zazimovat. Rybám a většině vodních rostlin postačí k přezimování dostatečná hloubka (alespoň 1 m), avšak jsou rostliny více teplomilné, které je třeba přemístit dovnitř, jako například vodní hyacint či tokozelka. Pokud máme malé či mělké jezírko, je potřeba přemístit domů i ryby. Rostlinám, kterým ponecháme přes zimu v jezírku, odstraníme nadzemní části všech rostlin, a to proto, že listy během zimy uhnívají a padají na dno jezírka, kde tlením vznikají jedovaté plyny a ztěžují rybám přezimování. A právě proto je potřeba před zimou důkladně vyčistit dno jezírka. Při pokrytí hladiny jezírka ledem je nutné z jeho povrchu odemtat sněh, aby měla řasa v jezírku běžný denní a noční režim a docházelo k dostatečnému okysličování vody.

Nesmíme však zapomenout na poslední nezazimované rostliny na zahradě, jako jsou okrasné trávy a choulolistivé trvalky, které zásadně před zimou nesestřiháváme, jelikož suché části pomohou ochránit rostlinu před mrazem. I dalším trvalkám není na škodu dopřát ochranu před holomrazy v podobě „peřinky“ z chvojí, sena, slámy, přikrnutého kompostu nebo obyčejného shrabaného listí. Některé okrasné stromy a keře může poškodit těžký sněh, proto je svážeme do kuželu nebo jim poskytneme stříšku třeba z prken, pokud je svázat nelze.

Užívejte si poslední pěkné podzimní dny a s myšlenkami na blížící se Vánoce a s nimi i zimu nezapomeňte na svou zahradu, která Vám to v příštím roce jistě vrátí. (Šimková)

*Listopadová pranostika:
Když ještě v listopadu
hřmívá, úrodný rok nato
bývá.*

Střípky z dějin Staroměstska XVIII ... Stämmichmann, bájný duch Králického Sněžníku

Jak už se ukázalo v ti-
pech na knihy, zájem o
pověsti, mytologii
a Stämmichmanna ne-
utichá. Pojďme si tedy
v dnešních střípcích
přiblížit, co nového se
kde o něm objevilo
a kde se co píše.

Poprvé, podruhé...
a opakovaně na něj
upozorňoval Václav
Černý na stránkách
Zlatého rohu ve svých
Pohledech do minulosti.

Konkrétně v číslech

1/2003, 3/2003 a 10/2004 a souhrnně potom v knize *Pohledy do dějin Staroměstska* (2011, s. 104–105), naposledy pak opět ve Zlatém rohu 8/2017. Kromě toho se na těchto stránkách několikrát objevila rubrika *Stammichmanův sloupek*, kde se objevovaly nově vytvořené pověsti či spíše pohádky. Bylo to 1/2017, 2/2017, 3/2017 a 8/2017.

Na tomto místě by bylo vhodné zastavit a vysvětlit, jak je to s jeho jménem. Jak už uvedl pan Černý, pochází z německého nářečí, kdy „stämmich“ může znamenat třeba volně stojící kmen. To by znamenalo, že si jej možná místní obyvatelé představovali proměněného do stromu, který třeba občas někomu nastavil kořen... V každém případě se přimlouváme za udržení obou zdvojených skupin hlásek, jen tak udržíme jeho původní „stromový“ původ a nestane se z něj nějaký podzemní skřítek.

Na tomto místě si dovolíme ještě zmínit jednu zajímavost ze sousedních Orlických hor, kde mají od roku 1962 uměle vytvořenou bytost Rampušáka. Na tom by nebylo nic až tak zvláštního, ale jeho jméno vychází z názvu vesnice Rampuše, který po rozložení a s pomocí výkladového slovníku staré němčiny vydává překvapivou podobnost právě s naším Stämmichmannem. První část slova „Rone, ron“ totiž znamená kládu nebo převrácený kmen, druhá část „Pusch“ potom les (podobně jako v Busch-mühle, tj. Lesní mlýn).

Dohromady potom tedy les převrácených kmenů nebo polom. V něm by se určitě i Stämmichmann cítil dobře.

V poslední době horský duch Králického Sněžníku znovu vyplul na povrch nejen v již zmíněné přehledové publikaci o Krakonoši a jeho učnících, ale zmiňuje jej i Miroslav Kobza v nové knížce *Králický Sněžník a zlatá údolí v jeho stínu* (žel opět ve zkomolené podobě) a spolu s dalšími postavami z pověstí celých Rychlebských hor vystupuje na stránkách obrazové publikace *Čti Rychleby a Králický Sněžník*.

Když jsme se před časem do studia legend o Stämmichmannovi pustili, netušili jsme, jak náročný úkol to bude. Přehled pověstí od těch nejstarších až po ty nejnovodobější, které už s původní látkou sdílí jenom název ducha, je dlouhý a v současné době má 17 stran. Samozřejmě se pověsti opakují a těch opravdu jedinečných je jen pár. Původní Stämmichmann taky měnil působiště, z původního Saubergu (snad Srázné) rozšířil své působiště až k Ramzové, a tak mohl jednou strašit vozku, který vezl pivo ze Starého Města do Králíků, jindy se staral o horské chodníčky pod Šerákem.

První opravdu doložená zmínka je v novinách z roku 1814, kterou zapsal Engelbert Link, kaplan z Vojtíškova, tedy místa, kde měl Stämmichmann pobývat. Objevují se ale i náznaky, že by pověst mohla být mnohem starší. Momentálně pracujeme na tom, že se minimálně jeden motiv z pozdějších pověstí je již v jedné starší sbírce strašidelných příběhů okolo roku 1731!

V roce 1989 vydal v Německu Dieter Bayer útlu knihu (63 s.), která se pokoušela dosavadní stämmichmannovský výzkum shrnout a srovnává ho třeba se staršími texty o Krakonošovi, ale i s jinými německými pověstmi s podobnými motivy.

Kdoví, co všechno se ještě vyloupne na svět a na co ještě narazíme. V každém případě se sluší poděkovat jmenovitě aspoň panu Černému, na jehož texty můžeme navazovat.

Pátrání určitě není u konce, pořád se najde dost toho, co nevíme. A proto budeme rádi, pokud nám dáte nějaký podnět, podělíte se s námi o pověst, historku nebo vzpomínku, o které bychom pak třeba mohli něco napsat. (Za tým edice Urle Lenka Schindlerová, www.urle.cz, info@urle.cz)

INZERCE

NABÍZÍME

zprostředkování nákupu satelitního zboží. Montáže, rozvody, servis DVB-S satelitních sestav a pozemního Terrestrialního DVB-T vysílání. Doladění stávajících parabol. Naladění nových programů a poradenství. Specializované fórum zabývající se satelitní problematikou naleznete na www.satdigitalne.cz.

Kontakt: 737537353

Zastupitelstvo města

Z jednání zastupitelstva města č. 6 ze dne 19. září 2023

Jednání se zúčastnilo 11 zastupitelů a 8 občanů. Navržený program dle pozvánky byl následně doplněn na návrh starosty Lukáše Koreše o projednání Dodatku č. 1 ke smlouvě o čerpání úvěru od České spořitelny a.s. na opravu komunikace v Kunčicích. Dále doporučil návrhy obecně závazných vyhlášek pro pohyb psů na veřejném prostranství a stanovení obecního systému odpadového hospodářství z dnešního programu vyjmout a projednat je na příštím jednání zastupitelstva. Materiály k jednotlivým bodům jednání obdrželi členové ZM společně s pozvánkou.

Prvním bodem jednání byl návrh Obecně závazné vyhlášky o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí. Zákon o výpočtu daně z nemovitosti umožňuje obcím stanovit si koeficienty různé pro různá katastrální území tak, aby respektovaly potřeby daného území. Výpočet daně z nemovitosti byl doposud prováděn v souladu s vyhláškou z roku 1994, která u nezastavěných stavebních pozemků v místních částech Kunčice, Stříbrnice, Nová Seninka a Chrástice stanovila koeficient „0,6“ a u staveb obytných domů (a ostatních staveb, tvořících příslušenství k obytným domům) pak koeficient „0,3“. Návrh vyhlášky zastupitelé schválili a nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2024. Celé znění vyhlášky zveřejňujeme na jiném místě zpravodaje.

V dalších bodech jednání zastupitelé schválili Smlouvu o dílo – dodatek č. 1 mezi Městem Staré Město a společností KARETA s.r.o. Bruntál (MK Kunčice) a Smlouvu o dílo – dodatek č. 1 mezi Městem Staré Město a společností Energomontáže Votroubek s.r.o. Rychnov nad Kněžnou (VO Kunčice). Předmětem obou dodatků je změna termínu plnění dle článku IV. SOD z důvodu prodloužení ze strany ČEZ Distribuce a.s.

Dále zastupitelé schválili Dodatek č. 1 ke Smlouvě o čerpání úvěru mezi Městem Staré Město a Českou spořitelnou a.s. Praha 4. Jedná se o čerpání úvěru na opravu místní komunikace v Kunčicích s prodloužením doby čerpání úvěru do 30. 6. 2024.

Zastupitelé rovněž bez připomínek schválili návrh rozpočtových opatření, který předložila vedoucí hospodářsko-správního odboru Věra Pešková.

V dalším bodě zastupitelé zvolili Evu Korešovou členkou finančního výboru místo Lucie Koudelkové, která na funkci ve finančním výboru rezignovala z důvodu nástupu do funkce vedoucí hospodářsko-správního odboru MěÚ.

V bodě Majetkoprávní záležitosti zastupitelstvo schválilo

- prodej části pozemků – p.č. 746/2, ostatní plocha, o výměře 22 m² v k.ú. Hynčice pod Sušinou, a p.č. 747/1, ostatní plocha, o výměře 135 m² v k.ú. Hynčice pod Sušinou,
- prodej části pozemků – p.č. 746/2, ostatní plocha, o výměře 164 m² v k.ú. Hynčice pod Sušinou a p.č. 747/1, ostatní plocha, o výměře 86 m² v k.ú. Hynčice pod Sušinou,
- prodej pozemku p.č. 2074, ostatní plocha, o výměře 141 m² v k.ú. Chrástice,
- prodej pozemku p.č. 2013/5, trvalý travní porost o výměře 1717 m² v k.ú. Nová Seninka.
- prodej části pozemku p.č. 3244/31, ostatní plocha, o výměře 80 m² v k.ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem,

- prodej pozemku p.č. 857/2, ostatní plocha, o výměře 26 m² v k.ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem, prodej části pozemku p.č. 857/1, ostatní plocha (sportoviště a rekreační plocha) o výměře 1291 m² v k.ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem, části pozemku p.č. 3287, ostatní plocha, (ostatní komunikace) o výměře 77 m² v k.ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem a části pozemku p.č. 3288/2, ostatní plocha (ostatní komunikace) o výměře 35 m² v k.ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem,

- bezúplatný převod podílu o velikosti 6/8 pozemků p.č. 237/7 ostatní plocha o výměře 574 m², p.č. 237/8 ostatní plocha o výměře 86 m², p.č. 237/9 ostatní plocha o výměře 92 m², p.č. 237/10 ostatní plocha o výměře 65 m², p.č. 3247/4 ostatní plocha o výměře 106 m², p.č. 3247/5 ostatní plocha o výměře 18 m², vše v k.ú. Staré Město pod Králickým Sněžníkem, z majetku Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových, Praha 2 – Nové Město do majetku Města Staré Město,

- prodej nemovitosti – byt č. 3 včetně podílu (1/4) na společných částech v bytovém domě čp. 5 v Nové Senince. Součástí bytu je podíl (1/4) na pozemku p.č. 156/1 v k.ú. Nová Seninka,

- záměr prodeje či směny pozemků z majetku města: pozemek p.č. 1001/2 (ostatní plocha) o výměře 486 m², pozemek p.č. 996/4 (ostatní plocha) o výměře 556 m², pozemek p.č. 995/2 (ostatní plocha) o výměře 836 m², pozemek p.č. 1048/3 (ostatní plocha) o výměře 1.436 m², pozemek p.č. 562/1 (zahrada) o výměře 1.278 m², vše v k.ú. Stříbrnice, s cílem vyřešit a narovnat majetkoprávní vztahy a zajistit dopravní obslužnost v lokalitě Nový Rumburk,

neschválilo

- prodej části pozemku p.č. 1427/1, ostatní plocha, o výměře 320 m² v k.ú. Kunčice pod Králickým Sněžníkem.

V diskuzi starosta Lukáš Koreš podrobně informoval přítomné o situaci týkající se městského lesoparku. Celá záležitost byla předána právní zástupkyni města. Po delší diskuzi zastupitelé vzali na vědomí závažné nedostatky na akci „Lesopark“, bránící podání žádosti o čerpání dotace a uložili starostovi města nežádat o proplacení dotace.

Opět po delší době se otevřela diskuse o nevhodném umístění čerpací stanice na našem náměstí. Starosta Lukáš Koreš podrobně informoval o jednání s vedením společnosti OIL TEAM a.s. Ostrava o dalším osudu této benzinové stanice. Nabízí se možnost odkupu benzinové stanice za poměrně výhodných podmínek a do budoucna výstavba benzinové stanice v prostoru u areálu kasáren. Další jednání budou pokračovat.

V diskuzi se dále hovořilo o osudu zubní ordinace ve Starém Městě, sekání trávy kolem vrtů na pitnou vodu v majetku města, o dopravní situaci v sídlišti Budovatelů a uvažované výstavbě rodinných domů v lokalitě Nad Javorem. Na dotazy reagoval starosta Lukáš Koreš, usnesení k těmto záležitostem nebylo přijato žádné.

Z přítomných občanů se do diskuze nikdo nepřihlásil a starosta Lukáš Koreš jednání zastupitelstva po dvou hodinách ukončil.

Usnesení z jednání zastupitelstva je zveřejněno na webových stránkách města, na elektronické úřední desce na náměstí Osvobození a v písemné podobě na nástěnce u radnice. Zápis z jednání zastupitelstva je uložen u starosty města. (red)

Nová městská vyhláška

Obecně závazná vyhláška města Staré Město o stanovení koeficientu pro výpočet daně z nemovitých věcí

Zastupitelstvo města Staré Město se na svém zasedání dne 19. 9. 2023 usnesením č. 90/23 usneslo vydat na základě § 6 odst. 4 zákona písm. b), § 11 ods. 3 písm. a) a b) a § 12 zákona č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitých věcí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z nemovitých věcí“) a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů, tuto obecně závaznou vyhlášku (dále jen „vyhláška“)

Čl. 1 Pozemky

U stavebních pozemků se stanovuje koeficient, kterým se násobí základní sazba daně stanovené dle § 6 odst. 2 písm. b) zákona o dani z nemovitých věcí, ve výši 1,6 pro celé území města Staré Město včetně místních částí.

Čl. 2 Zdanitelné stavby a zdanitelné jednotky

1) U budovy pro rodinnou rekreaci a budovy rodinného domu užívané pro rodinnou rekreaci a u budovy, které plní doplňkovou funkci k těmto budovám, s výjimkou garáže, uvedených v § 11 odst. 1 písm. b) zákona o dani z nemovitých věcí se stanovuje koeficient, kterým se násobí základní sazby daně, případně sazba daně zvýšená podle § 11 odst. 2 zákona o dani z nemovitých věcí, ve výši **1,5** pro celé území města Staré Město včetně místních částí.

(2) U zdanitelných staveb a zdanitelných jednotek uvedených v § 11 odst. 1 písm. c) až e) zákona o dani z nemovitých věcí se stanovuje koeficient, kterým se násobí základní sazba daně, případně sazba daně zvýšená podle § 11 odst. 2 zákona o dani z nemovitých věcí, ve výši **1,0** pro celé území města Staré Město včetně místních částí.

(3) U ostatních zdanitelných jednotek uvedených v § 11 odst. 1 písm. f) zákona o dani z nemovitých věcí se stanovuje koeficient, kterým se násobí základní sazba daně, případně sazba daně zvýšená podle § 11 odst. 2 zákona o dani z nemovitých věcí, ve výši **1,0** pro celé území města Staré Město včetně místních částí.

Čl. 3 Místní koeficient

Pro jednotlivé místní části města Staré Město se stanoví místní koeficient (rozlišení koeficientu je určeno katastrálním územím), kterým se násobí daň poplatníka za jednotlivé druhy pozemků, zdanitelných staveb nebo zdanitelných jednotek, popřípadě jejich souhrny, s výjimkou pozemků uvedených v § 5 odst. 1 zákona o dani z nemovitých věcí, v následující výši:

1. Hynčice pod Sušinou	koeficient 5,0
2. Chrástice	koeficient 2,0
3. Kunčice pod Králickým Sněžníkem	koeficient 3,0
4. Malé Vrbno	koeficient 5,0
5. Staré Město pod Králickým Sněžníkem	koeficient 1,5
6. Velké Vrbno	koeficient 5,0
7. Nová Seninka	koeficient 2,0
8. Stříbrnice	koeficient 3,0

Čl. 4 Závěrečná ustanovení

Zrušuje se obecně závazná vyhláška města Staré Město č. 4/1993, o použití nižšího koeficientu pro výpočet daně z nemovitosti, ze dne 14. 10. 1993.

Tato vyhláška nabývá účinnosti dnem 1. 1. 2024.

Místostarosta Ing. Vlastimil Peštál

Starosta Lukáš Koreš

Odpadové hospodářství ve Starém Městě

Máte uhrazený poplatek za popelnice?

Upozorňujeme občany, že do **30. září 2023** byl splatný místní poplatek za odpady na rok 2023 dle Obecně závazné vyhlášky, která je účinná od 1. 1. 2023. Sazba poplatku činí **800,- Kč** za poplatníka. Zaplatit je možné buď hotově v kanceláři pokladna – místní poplatky v přízemí radnice, nebo převodem na účet č. 154232461, kód banky: 0300. Variabilní symbol platby má každý poplatník stejný jako v předchozích letech. Pokud var. symbol nevíte, informujte se prosím na tel.: 583 285 996 nebo na emailu: poplatky@mu-staremesto.cz. Děkujeme vám za spolupráci.

Čipování popelnic pro občany a majitele rekreačních objektů

V průběhu letních prázdnin proběhlo adresné čipování popelnic pomocí RFID čipu a QR kódu. Do budoucna bude možné díky tomu kontrolovat svoz odpadu, mít online přehled o všech instalovaných nádobách a vyprodukovaného množství odpadu – již uvedeno ve Zlatém Rohu v červenci 2023 na str. 13. Prosíme, ty, kteří nemají svoji popelnici načipovanou, aby poslali informaci na email: poplatky@mu-staremesto.cz

Výměna kontejnerů a nové uzamykatelné kontejnery

Dále průběžně dochází k výměně nádob na separovaný odpad (nepraktické vysoké zvony s úzkými hrdly budou vyměněny na barevné kontejnery 1100 l s velkým víkem. Jejich vývoz bude 1x za 14 dní, a to vždy v sudý týden. V Kunčicích a v Nové Senince jsme umístili nové uzamykatelné kontejnery s gravitačním zámkem. Tyto kontejnery jsou určeny k ukládání směsného komunálního odpadu vzniklého produkcí nepodnikajících chatařů a chalupářů v místních částech města. Pokud budete chtít tyto kontejnery využívat, vyzvedněte si prosím v kanceláři pokladna - místní poplatky v přízemí radnice klíč k příslušnému kontejneru a smlouvu o nájmu movité věci. Bližší informace na tel. 583 285 996. Upozorňujeme, že volné odložení odpadu mimo kontejner je posuzováno jako vznik černé skládky a může být pokutováno až do výše 50.000 Kč. Další kontejnery budou umístěny i v Hynčicích pod Sušinou a ve Stříbrnicích.

Provozní doba sběrného dvora a jaký odpad je zde možné odevzdat

Provozní doba sběrného dvora v ul. Hanušovická:

- Úterý: 13:00 – 17:00
- Čtvrtek: 13:00 – 17:00
- Sobota: 8:00 – 16:00

Ve sběrném dvoře je možné odevzdat: papír, plasty, tetrapak, sklo, biologický odpad ze zahrad, objemné odpady, nebezpečné odpady a zároveň i využít toto místo pro zpětný odběr vyřazených elektrospotřebičů.

Pytlový svoz plastů, papíru a tetrapaků

Pytlový svoz plastů, papíru a tetrapaků je prováděn **vždy v pátek každý lichý týden**. Pytle si občané mohou vyzvednout v informačním centru, na sběrném dvoře (v otevírací době sběrného dvora), nebo jim budou předány v rámci svozu při nakládce odpadu.

Bližší informace naleznete na webových stránkách sběrného dvora nebo na tel. 583 239 213:

<https://www.mu-staremesto.cz/mesto/mistni-a-bytove-hospodarstvi/sberny-dvur/>

Společenská kronika

**V listopadu oslaví svá významná životní jubilea
tito naši spoluobčané, kterým přejeme stále
zdraví, mnoho štěstí a radosti ze života!**

*Roháčková Marie
Daniel Štefan
Durdáková Natálie
Trojáková Veronika
Cíchová Anna
Čepová Margita
Konkolová Alžběta
Pospíšil Alois
Langr Václav
Halámková Eva
Mrekva Pavel*

Narození

Glavatovičová Anna

Úmrtí

*Holbová Helena
Port Václav
Moštková Anna
Lazarov Jiří*

VZPOMÍNKA

Dne 13. listopadu 2023
vzpomeneme 5. výročí úmrtí
našeho synovce,

pana MIROSLAVA KUČERY.

Stále vzpomínají tety, strýc a sestřenice.

BLAHOPŘÁNÍ

Narozeniny dnes 4. 11. 2023

pan **ŠTEFAN DANIEL** slaví,

hodně štěstí, hodně zdraví.

V klidu ať prožije další léta,
ať jeho život stále vzkvétá,
provází ho samá radost,
naděje a žádná starost.

Ať úsměvu jasná záře
nevymizí z jeho tváře.
Ať mu slunce stále hřeje,
to všechno mu z celého srdce přeje

manželka, děti s rodinami,
všechna vnoučata a pravnoučata.

Vzpomínka na zubního lékaře MUDr. Miroslava Hegera

V září tohoto roku nás, Staroměstáky, zaskočila smutná zpráva, že zemřel náš zubní lékař, pan doktor Miroslav Heger. Působil ve Starém Městě celkem třiatřicet let a my mu děkujeme za péči a vstřícnost. Poprosili jsme jeho ženu, paní Janu Hegerovou o krátkou vzpomínku, z níž jsme vybrali několik informací.

MUDr. Miroslav Heger se narodil v roce 1963 v Šumperku, jeho maminka byla zdravotní sestra na očním oddělení nemocnice a tatínek ředitel Lidové školy umění v Šumperku. Sestra Simona byla rovněž zdravotní sestra. Po absolvování Gymnázia Šumperk vystudoval stomatologii na Karlově univerzitě v Praze, kde v roce 1987 promoval. Po vojně působil v Šumperku, často zastupoval v různých obvodních ordinacích, a tak se dostal do Starého Města, kde od 1. 3. 1990 nahradil MUDr. Zdeňka Jílka. Původně mělo jít jen o krátkodobý zástup, ten se však protáhl na celých třiatřicet let.

Zpočátku pracovala s doktorem Hegerem ve staroměstské ordinaci zdravotní sestra Věra Ďopanová. V roce 1993 zubní ambulanci zprivatizoval. Věra Ďopanová odešla na mateřskou dovolenou a místo ní nastoupila jeho sestra Simona Hegerová, která s ním spolupracovala celkem čtyřadvacet let. V roce 2017 ji v ordinaci vystřídala zdravotní sestra Šárka Bývalcová.

Svůj volný čas trávil pan Heger aktivně, nejraději s rodinou, kterou nade vše miloval. Jeho největším koníčkem bylo cestování a také antická historie, o které dokázal velmi poutavě vyprávět. Miloval také hudbu, třeba Verdiho opery, ale i moderní taneční písně, velmi rád tancoval. Nemůžeme opomenout ani jeho lásku k malování obrazů, maloval každý den a byl to jeho oblíbený způsob odpočinku. Kromě toho jej těšila i práce na zahrádce, kde při péči o rostliny často a rád relaxoval.

Jeho zdravotní stav se v posledních letech zhoršoval, přidaly se různé komplikace, byla nutná hospitalizace. Postupně absolvoval několik operací, a i když bojoval statečně, v pátek 15. září 2023 zemřel. Pohřeb se konal na přání zesnulého v úzkém rodinném kruhu.

Vyjadřujeme upřímnou soustrast paní Janě Hegerové a celé rodině. (red)

CHARITA ŠUMPERK – 1. část

Rádi bychom vás seznámili s možnostmi využití služeb Charity. Co to vlastně je charita? Poskytuje terénní sociální a zdravotnické služby v domácnostech uživatelů a pacientů, má i ambulanci paliativní medicíny. Charita Šumperk poskytuje komplexní domácí péči. A teď si její hlavní aktivity přiblížíme.

PATŘÍ SEM:

1) Pečovatelská služba

Jedná se o terénní službu, která je poskytována dle nasmlouvaného úkonu v domluveném čase a rozsahu přímo v domácnosti uživatele. Tyto provedené pečovatelské úkony hradí uživatel služby sám dle aktuálního sazebníku.

Pečovatelská služba je poskytována osobám se sníženou schopností sebeobsluhy a péče o domácnost z důvodu věku či zdravotního postižení. Ale je i poskytována rodinám s trojčaty a vícerčaty.

Tato služba zahrnuje tyto základní činnosti.

- pomoc při zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu
- pomoc s osobní hygienou
- poskytnutí stravy a pomoc při zajištění stravy

- pomoc při zajištění chodu domácnosti
- zprostředkování kontaktu se společenským prostředím
- a v rámci péče lze i zajistit dopravu uživatele k lékaři

2) Osobní asistence

Jedná se taktéž o terénní službu jejíž podstatou je dopomoc osobního asistenta se zvládnutím běžných každodenních úkonů, které by uživatel dělal sám, ale brání mu v tom stáří či zdravotní postižení.

Na této službě se uživatel finančně podílí dle aktuálního sazebníku.

Osobní asistence zahrnuje tyto činnosti:

- pomoc při zvládání běžných úkonů, při osobní hygieně, při zajištění stravy
- pomoc při chodu domácnosti
- výchovné a vzdělávací aktivizační činnost
- pomoc při uplatňování práv
- v rámci této služby lze i zajistit dopravu uživatele charitativní autem do zaměstnání

3) Domácí zdravotní péče

Domácí zdravotní péči poskytují zkušené zdravotní sestry v domácnosti pacienta na základě indikace lékaře. Péče je hrazená z prostředků veřejného zdrav. pojištění.

Cílem této služby je umožnit lidem v době nemoci a snížené soběstačnosti zůstat ve vlastním sociálním prostředí

a v případě umírajících dožít v kruhu rodiny. Tato služba je určena nemocným od 3 let věku s dlouhodobým, chronickým nebo akutním onemocněním, včetně pooperačních a poúrazových stavů. Nevyléčitelně nemocným v rámci obecné paliativní péče. Služba je poskytována 7 dní v týdnu během dvaceti čtyř hodin dle zdr. stavu pacienta a na základě indikace lékaře, maximálně 3 denně. Obecná paliativní péče (pac.se signálním kódem) je poskytována dle potřeb a stavu pacienta až šestkrát denně. Cílem této služby je:

- zácik v komplexní ošetrovatelské péči o imobilního pacienta
- aplikace injekcí, infuzí a opiátů
- zácik pacienta či rodinných příslušníků při aplikaci inzulinu
- péče o stomii, odběry krve a biologického materiálu
- měření glykémie, péče o drény či žaludeční sondy
- cévkování a péče o permanentní moč. katetr
- ošetřování chronických ran, dekubitů, bér. vředů atd.
- edukace pacienta a rodiny o životosprávu, dodržování pitného a léčebného režimu
- zajištění výživy sondou, kontrola medikace atd.

4) Mobilní specializovaná paliativní péče

Tato péče je určená pacientům v terminálním stavu nemoci, kde je ukončena aktivní léčba.

Následná paliativní péče je zaměřena na potlačení bolesti a zmírnění nežádoucích projevů a stavů spojených s nemocí.

Péče je poskytována multioborovým týmem, jehož součástí jsou lékaři, zdravotní sestry, soc. pracovníce, pečovatelky, pastorační asistent, psycholog, dobrovolníci a poradci pro pozůstalé. Služba je určena:

- pacientům s nádorovým onemocněním, v konečném stádiu chronického onemocnění např. kardiální, plicní, neurologické atd.

- geriatrickým pacientům

Tato služba je poskytována sedm dní v týdnu během dvaceti čtyř hodin denně, dle potřeb pacienta a aktuální ordinace lékaře.

Z těchto informací je patrné, že Charita Šumperk má velké pole působnosti a poskytuje opravdu širokou škálu odborné péče. Jakékoliv další informace či přímé kontakty lze nalézt na webové adrese www.sumperk.charita.cz Telefonní kontakt na sídlo Charity Šumperk - 583 216 747. Pokračování v příštím čísle.

(Komise pro zdravotní a sociální péči)

Šestý ročník unikátního projektu Filmfest Staré Město je za námi

Filmfest 2023 s podtitulem Hory v čase a pohybu přivítal návštěvníky v místním kině Sněžník 20. a 21. října 2023 a s nimi i zajímavé hosty. Pozvání přijaly nejen hvězdy celorepublikového formátu, ale i zajímavé osobnosti spojené se Staroměstskem. A tak jsme byli například svědky přednášky Radka Jaroše, horolezce, který jako jediný Čech zdolal Korunu Himálaje. Program pátečního večera tak přilákal nejvíce diváků a takřka zaplnil hlediště našeho kina. V sobotu nás poté navštívil Luděk Sobota, známý komik a herec. Na pódiu kina s námi spolupracovaly i osobnosti Českého rozhlasu Olomouc, Dita Vojnarová a Miroslav Kobza, který zároveň uzavřel festival hudebním vystoupením se svou kapelou. Milou součástí festivalu byla česká snowboard-crossařka Vendula Hopjáková.

Svůj jedinečný lokální charakter naplnil Filmfest prostřednictvím místně významných osobností, které přišly představit historii sportu v našem městě a jejichž besedy se těší již druhý rok velkému zájmu a příjemné atmosféře. Letos jimi byli Lenka Jílková a Petr

Konupčík, jejichž vystoupení byla nejen zajímavá co do informací, ale i příjemně lidská. Lokální historii se zaměřením na sport poté doplnily také dokumentární snímky o staroměstském fotbalu a volejbalu. Na festivalu nechyběly ani kvalitní filmové snímky z české produkce. Jsme rádi, že již podruhé přijal pozvání hejtman Olomouckého kraje Josef Suchánek. I letos provázal festivalem Pavel Hekela, který nejen svou typickou noblesou, ale i znalostí českého kulturního prostředí vždy festival obohatí a je jeho nedílnou součástí. Celý festival byl zkrátka milým setkáním zúčastněných, ale i bohatý co do zajímavých osobností, hostů a snímků. A stejně tak věříme, že je dalším důvodem pro naše místní obyvatele být hrdí na oblast, ze které pocházíme.

Děkujeme všem sponzorům, díky kterým je možné filmový festival uspořádat v takové míře a kteří zá-

roveň skrze své produkty umožňují představovat náš kraj napříč celou republikou. Zároveň děkujeme návštěvníkům, kteří tento festival podporují a kvůli kterým má pokaždé cenu jej uspořádat. (Janoušková)

Přespolní běh

Pro tento školní rok máme přespolní běh za sebou. Díky velkému teplému a slunečnému počasí jsme si přespolní běh mohli pořádně užít! Školní kolo v přespolním běhu se konalo v pátek 8. 9. 2023 a již tradičně starší žáci běhali v okolí fotbalového hřiště a děti z nižšího stupně přímo na fotbalovém hřišti. Někteří přespolní běh zažili poprvé a ostatní zkušenosti závodníci už věděli, co je čeká, a mohli toho využít. I přes snahu většiny soutěžících, na stupně vítězů mohou doběhnout jen někteří.

Výsledky I. stupeň:

Kategorie	Délka běhu	1. místo	2. místo	3. místo
Holky 1. a 2. třída	300 m	Kantorková Eliška	Václavková Ema	Kudělová Stela
Kluci 1. a 2. třída	300 m	Juránek Tadeáš	Pich Matyáš	Wind Benedikt
Holky 3. a 4. třída	600 m	Kvitka Anna	Podhorová Rozálie	Richtrová Lucie
Kluci 3. a 4. třída	600 m	Slavík Ondřej	Pešek Daniel	Hejný Jakub
Holky 5. třída	900 m	Michalčáková Laura	Vogelová Vendula	Pěničková Klára
Kluci 5. třída	900 m	Pešek Alexander	Šimek Matyáš	Domes Viktor

Výsledky II. stupeň:

Kategorie	Délka běhu	1. místo	2. místo	3. místo
Holky 6. a 7. třída	1500 m	Řehová Natálie	Váňová Amálie	Panochová Vanda
Kluci 6. a 7. třída	1500 m	Suchomel Tadeáš	Gábor Dominik	Zapletal Jaromír
Holky 8. a 9. třída	1500 m	Pacalová Adéla	Váňová Gabriela	Pacalová Tereza
Kluci 8. a 9. třída	1500 m	Hmelár Matyáš	Hlocký Viktor	Mikuláš Štěpán Žmijovský Štefan

Do **okresového kola**, které se konalo tentokrát v **Zábřehu na Moravě** postoupila z jednotlivých kategorií **tato družstva:**

Dívky VI. a VII. třída:

Natálie Řehová, Vanda Panochová, Lucie Suchá, Amálie Váňová, Liana Šíroková, Lucie Foltýnová.

Dívky VIII. a IX. třída:

Adéla Pacalová, Tereza Pacalová, Gabriela Váňová, Sára Suchomelová, Sofie Nejedlá, Lea Kubíčková.

Hoši VI. a VII. třída:

Dominik Gábor, Jaromír Zapletal, Tadeáš Suchomel, Vojtěch Bechr, Samuel Vašica, Denis Miroshnichenko.

Hoši VIII. a IX. třída:

Matyáš Hmelár, Štěpán Mikuláš, Štefan Žmijovský, Lukáš Vogel, Viktor Hlocký, Vojtěch Novák.

Do **okresního kola v Šumperku** postoupila jen družstva dívek, jak mladších, tak i starších. Dívky nás statečně reprezentovaly, ale na postup do dalšího krajského kola jim to letos nestačilo. Konkurence byla veliká!

Všem sportovcům za účast děkujeme a přejeme, ať jim to i nadále dobře běhá. 😊

Děkujeme za možnost běhat po soukromých pozemcích společnosti **ÚSOVSKO a.s.** a pana Ing. Dušana Juříčka. (Potepová)

Naučná stezka „Cesta do pravěku“

V pátek 22. 9. se žáci prvního stupně společně se svými vyučujícími vydali na naučnou stezku s názvem „Cesta do pravěku“.

I když podzim již klepal na dveře, počasí bylo na vycházku jako stvořené. Sluníčko se sice schovalo za mraky, ale stihlo vysušit jinak již orosené louky, a na krátké výpravě do pravěku nám nespadla ani kapka deště a foukal jen vlahý příjemný větřík. Hned na začátku vyučování se na cestu vydali žáci čtvrté a páté třídy a vytyčili trasu pomocí fáborků a označili místa, u kterých vyvěsili listiny s pokyny a úkoly, které museli mladší spolužáci plnit. Žáci první až třetí třídy po krátkém programu ve třídách vyrazili na stezku s dvanácti zastaveními, kde společně sbírali indicie, aby vyplnili arch s tajenkou. Cílem bylo sestavit kostru a vyluštit název dinosaura žijícího v pravěku. Trasa vedla od školy přes náměstí, pokračovala ulicí Jesenickou a pak směřovala směrem k bunkrům pod kopec Jelen.

Děti byly plné energie, a kromě plnění úkolů měly možnost pobíhat po okolí a užít si volného pohybu v přírodě. Stezka byla zakončena u jednoho z bunkrů, kde si pátáci ověřili, že mladší žáci zadané úkoly splnili, vyluštili tajenku a sestavili kostru dinosaura s názvem Triceratops. Čekal nás ale ještě jeden úkol, a to najít odměnu ukrytou v lesíku. Děti hledaly, hledaly a našly...dinosauří vejce s malým dinosauřím a mnoha sladkostmi. Každá třída ještě získala diplom za absolvování naučné stezky a rozluštění tajenky. Zpáteční cesta byla díky odměně sladká a naplněna příjemným pocitem z dobře vykonané práce. (Matkovská)

Adaptační pobyt v Kunčicích

Žáci 5. třídy se zúčastnili ve dnech 12. a 13. října adaptačního pobytu. Tento pobyt, tj. přespání a celodenní strava, byl hrazen z projektu NPO MŠMT. Ve čtvrtek po vyučování odjela 5. třída autobusem do Kunčic, kde se děti ubytovaly na chatě U PROFESORA. Společný program začal kreativním tvořením na téma podzim. Velkým zpestřením pobytu byla možnost návštěvy bazénu a sauny, kterou téměř všichni využili. Páteční den byl opět ve znamení podzimního tvoření, pouštění draků a plavání. Cílem pobytu byla podpora prohloubení vzájemné spolupráce mezi žáky. Dalším neméně důležitým cílem bylo zažít školu jinak, než jen ve třídě v lavici. V pátek v odpoledních hodinách byla akce zdárně ukončena a všichni se vraceli domů s úsměvem na rtech a přáním toho, že by se takto mohlo ve škole učit častěji. (Bilošová)

UZÁVĚRKA PŘÍŠTÍHO ČÍSLA: ČTVRTEK 16. 11. 2023

Periodický tisk územního samosprávného celku ZLATÝ ROH, měsíčník Města Staré Město, vychází k prvnímu dni v měsíci ve Starém Městě.

Vydavatelem je Město Staré Město, nám. Osvobození 166, 788 32 Staré Město. IČ 00303364, ev. č. MK ČR E 13110.

Případné příspěvky doručte do Turistického informačního centra nebo na e-mail: zlatyroh@stare mesto.info.

UVEŘEJNĚNÉ PŘÍSPĚVKY NEMUSÍ NUTNĚ VYJADŘOVAT STANOVISKO VYDAVATELE

Zlatý roh

Zpravodaj Starého Města pod Sněžníkem

Speciální příloha Zlatého rohu č. 11/2023

„PRVNÍ VOLEBNÍ ROK“

Vážení spoluobčané,

na konci října nám uplynul první rok v čele vedení našeho města. Dovolte prosím, abych Vám alespoň touto cestou malinko připomenul a přiblížil nejdůležitější kroky, které jsme uskutečnili. Šli jsme do toho především s odhodláním nepřeslapovat na pomyslném místě, ale rázně vykročit a jít si za splněním našich cílů. Věřím, že cíle jsou především společné pro nás všechny. Čisté, prosperující, moderní a rozvíjející naše horské městečko.

Níže přikládáme průřez naší roční činnosti. Samozřejmě není možné vše dopodrobna rozepsat. Taktéž spousta věcí se přelévá přes několik měsíců a nelze je vyřešit „na počkání“. Doufáme, že alespoň tento způsob prezentace Vám o něco více přiblíží chod města. Neboli, kdo chce vidět, vidí. Kdo nevidí, možná si přečte. A kdo nechce vidět, toho je zapotřebí přesvědčit. 😊

ŘÍJEN 2022

Naskočili jsme do započatých akcí „Obnova místních komunikací – ulice Křížíkova a sídl. 1. máje“. Přes počáteční problémy, které nebyly v rámci projektu vůbec řešeny, jako například stav dešťové kanalizace odvádějící dešťové vody z komunikace, se nám podařilo akci alespoň před příchodem zimy dostat do provozuschopného stavu.

Obdobná situace byla v rámci zateplování věžáku na sídlišti Budovatelů. Vyšli jsme realizační firmě vstříc s posunutím termínu dokončení a pro obecní kasu jsme uhájili požadované navýšení o dalších 300 tisíc realizačních nákladů.

LISTOPAD 2022

Proběhla **realizace výsadby obecního sadu** ve stráni směrem na Štěpánov. Vše bylo realizováno komunitním způsobem neboli při zapojení širší veřejnosti, jak ze strany rodičů, skautů, tak žáků zdejší školy.

Za účasti parlamentářů, vybraných ze zástupců z jednotlivých tříd základní školy, proběhla první koordináční schůzka v budově radnice, jež nastínila **základní obrysy budoucího skateparku** (umístění, velikost, jednotlivé překážky a materiál). Cíl byl jednoznačný. V co nejkratším možném termínu zajistit dětem bezpečné místo pro jízdu na stále populárnějších koloběžkách.

Byla aktualizována projektová dokumentace na zateplení bytových domů č. p. 401 – 405 v sídlišti Budovatelů, včetně **podání žádosti o dotaci na Energetické úspory – zateplení a revitalizace nové zástavby na sídlišti Budovatelů**.

Spustili jsme dlouho odkládanou realizaci projektu **Strategie komplexního systému nakládání s odpady** s cílem snížit produkci nevytříditelného komunálního odpadu a zastavit zneužívání obecního systému ze strany ubytovatelů a pronajímatelů rekreačních objektů. Nejdůležitějším krokem bude **především postupně zacelit tuto „černou díru“ a uspořít finanční prostředky**, které jsou potřebné především jinde. Podali jsme taktéž **žádost o dotaci (85 %) na další kompostéry a na vybudování Re-Use centra**.

Provedli jsme **personální audit na městském úřadě** s cílem zrychlit, a především **zefektivnit chod úřadu**.

Obdrželi jsme **darem od Olomouckého kraje nový požární automobil CAS Man** a zároveň provedli nutnou **výměnu velitele Jednotky sboru dobrovolných hasičů**, nový velitelem se stal pan Marcel Krobot.

PROSINEC 2022

Pozastavili jsme megalomanskou akci „Vodovody v místních částech“, která v celkovém rozsahu realizace pouze páteřních vodovodních řadů (bez domovních přípojek) je za **vysoutěženou cenu cca 120 milionů nad finanční možnosti města**. Jedná se o částku, která je o 50 % vyšší, než bylo projektováno v rámci položkového rozpočtu. I přes avizovanou dotaci ve výši 70 % uznatelných nákladů se **jedná o nejistý, a především nedotažený investiční záměr**. Nebyl taktéž zajištěn budoucí provozovatel vodovodu a nezjištěný koncový počet aktivních odběratelů.

Ukončili jsme spolupráci s dosavadním **Odborným lesním hospodářem** v městských lesích (doposud společnost Lesy ČR s. p.) a nově jsme **jmenovali Ing. Jiřího Gola**. Tato práce musí být především posláním a věříme, že nový OLH se jí zhostí přinejmenším na výbornou. Je potřeba zlepšit v této oblasti hlavně dotační politiku, řešit snížení neúnosných škod zvěří, a především podpořit mimoprodukční funkce městských lesů (zapojení školy do programu lesní pedagogiky, rekreační a odpočinková funkce, turistika a sport).

LEDEN 2023

V rámci avizovaného odkupu budovy pošty jsme provedli zaměření vnitřních prostor jako prvotní krok pro úvahy nad dispozicí **nově plánovaných městských bytů**. Obdobná situace nastala i u plánované **přestavby bývalé školky na Hanušovické ulici**. **Upustili jsme od původního záměru výstavby sociálních bytů** (složitá udržitelnost projektu po dobu 20 let) a především riziko nutnosti umístování sociálně slabých a nepřízpůsobivých ze širšího okolí. Změnou zadání koncepce jsme **přešli k záměru**

přestavby bývalé školky na klasické nájemní byty s cílem realizace za pomoci dotační podpory z Programu nájemní bydlení, kdy nájem nesmí být vyšší než cena v místě obvyklá.

S těmito kroky nepřímo souvisí **zahájení toliko odkládaného rozhodnutí o podávání výpovědí z městských bytů** na sídlišti Budovatelů **pro dlouhodobé neplatiče či problémové nájemníky**, kteří svým chováním ztěžují pokojné bydlení ostatním. **Nejhorší vybydlené panelové domy ze staré zástavby budou určeny k postupné demolici**, poněvadž tolikrát slibovaná revitalizace je při současném stavu těchto objektů neekonomická. V první fázi by se mělo jednat o demolici dvou objektů. Vše samozřejmě za financování z dotačního programu – Demolice bytových domů **v sociálně vyloučených lokalitách** (85% dotace). V této kategorii je naše sídliště Budovatelů bohužel zařazené již několik let.

Zahájili jsme realizaci směny lesních pozemků s Lesy ČR s. p. Od vyhraného soudního sporu v roce 2017, o navrácení rozsáhlých historických lesních pozemků, **chybí širší koncepce hospodaření v městských lesích** s cílem zefektivnění hospodaření a vyššího přínosu do obecní pokladny, a především také podpoření mimoprodukčních funkcí lesa (rekreační potenciál).

ÚNOR 2023

Snažili jsme se v co nejkratším možném termínu **nově instalovat zrušený bankomat**. Bohužel předchozí vedení města neřešilo blížící se termín tříleté lhůty ponechání bankomatu v budově č. p. 24 na náměstí a věříme, že nečekané odstranění bankomatu byl pro všechny přinejmenším šok. Vše se zbytečně zkomplikovalo tím, že nikdo v minulosti nežádal o přestěhování bankomatu, ale muselo se vše od začátku znovu vyřídit, povolit a instalovat nový. Vše se nakonec podařilo zrealizovat a od února již nový bankomat zase slouží potřebám občanů a turistů.

Zadali jsme **zpracování projektové dokumentace přestavby budovy bývalých školních dílen na malý školní bazén**, který by měl v budoucnu sloužit pro potřeby školky, školy a místních spolků, klubů a zájmových sdružení. Případná realizace je samozřejmě možná pouze za předpokladu obdržení vhodné dotace (předpoklad 70 %).

Obdobně jsme **zadali zpracování projektové dokumentace na inovaci místní naučné stezky** – Staroměstský pevnostní okruh. Domníváme se, že současný stav stezky je degradovaný do pouze vyšlapané pěšiny, přestože se jedná o jedno z největších staroměstských lákadel. Každý určitě zná nejkrásnější výhledy na Staré Město od bunkrů pod Jelenem. Pravidelně se vypisují dotace na podporu cestovního ruchu – **Program stezky, kdy dotace bývá až ve výši 95 %**. Cílem by bylo doplnit stezku nejenom o informační cedule, ale i o tematické herní prvky, altány, posezení, panoramatické vyhlídky a interaktivní tabule.

Objednali jsme zpracování projektové dokumentace potřebné pro podání žádostí o dotace na výstavbu či rekonstrukce chodníků a odstavných stání. V první fázi by se mělo jednat o kompletní rekonstrukci chodníku na Květnou, parkoviště „u Pohody“, chodník od křižku na Jesenické ulici až po křižovatku ulic 1. máje a Zemědělská, včetně zastávky autobusů tamtéž.

Nejsložitější a časově nejnáročnější bude **projekt případné cyklostezky** od sportovního areálu, přes bývalý parkur na Květné až do Stříbrnic s odbočkou do Kunčic. Věříme, že s rostoucími letními aktivitami v areálech v Kunčicích nebo ve Stříbrnicích přijde doba, kdy takováto cyklostezka bude nejenom sloužit k dopravě návštěvníků těchto areálů, ale i k procházkám a projíždkám s kočárky. Bohužel podrobné zaměření výškopisů, polohopisů, vyřízení majetkoprávních vztahů, zpracování projektu a podání žádosti o dotaci není otázkou týdnů, ale řádů několika měsíců, spíše let. V tomto směru město bohužel zaspalo.

BŘEZEN 2023

V rámci příprav na měsíc bezpečnosti jsme schválili Veřejnoprávní smlouvu s městem Hanušovice na **vznik pobočky Městské policie ve Starém Městě**. Jednalo se o první krok ke vzniku vlastní městské policie. Staré Město se svými necelými 1750 obyvateli je možná jednou z nejmenších obcí, která má městskou policii, ale kapacita téměř 2 tisíc ubytovacích lůžek, množství chat a chalup pro rodinnou rekreaci a rozlehlost území Starého Města skoro 8600 ha tvoří vysokou náročnost na sjednání a udržení veřejného pořádku a bezpečnosti. Bohužel v oblasti volného pobíhání psů, znečišťování veřejných prostranství (nepořádek u kontejnerů), konzumace alkoholu na veřejných místech, rušení nočního klidu, občanského soužití a domovního řádu, bezdomovectví, stejně jako v distribuci drog a alkoholu mezi mladistvými jsme opětovně zaspali. Dlouho neřešený problém, ukrytý pod pomyslnou pokličkou, na jednu vyplaval na povrch. Městská policie, stejně jako **v březnu spuštěný kamerový systém** by měly být nástrojem k rychlému zlepšení dané situace, a především navození pocitu bezpečí a pořádku.

V březnu jsme také **obdrželi rozhodnutí o přidělení dotací na zateplení 5 bytových panelových domů** (č. p. 401, 402, 403, 404 a 405) na sídlišti Budovatelů. Mezi občany koluje úsměvné přirovnání, že za dvě uplynulé volební období se zateplilo a revitalizovalo 5 panelových domů (č. p. 356, 357, 358, 359 a 400) a teď se bude v jednom roce dělat stejný objem prací, na který jiný potřeboval 8 let. **Nejedná se v žádném případě o soutěž, přestože zdravý soutěživý duch je přinejmenším potřebný**, aby člověk neusnul na pomyslných „vavřínech“.

Jde především o **nastavení ekonomiky města**. Pokud se dlouhodobě ví, že kotelná v budově školy č. p. 77 je poddimenzovaná a nestačí k vytápění nové panelové zástavby a jediným štěstím jsou mírné zimy, tak není přinejmenším na co čekat. S tím jde ruku v ruce financování takovýchto projektů. Není bohužel možné a ekonomicky dlouhodobě udržitelné, provádět zateplování a s tím související snižování finanční náročnosti na vytápění (úspora nákladů pro nájemníky) z veřejných peněz z rozpočtu, aniž by se nájemníci na této investici jakkoliv podíleli. Zateplení panelových domů v horní části města doposud platili všichni občané, ale především paradoxně nájemníci z nezateplených domů na sídlišti Budovatelů, kteří to potřebovali nejvíce.

Jediné a správné řešení bylo zvednutí nájmu o prokazatelné technické zhodnocení vedoucí ke zlepšení stavu bydlení. Zlí jazykové tvrdí, že to bylo o 100 %, ale již neříkají, o kolik procent klesly náklady na teplo. Bohužel se v minulosti neřešilo postupné a plynulé zvyšování nájemného, což při jednorázovém navýšení může pro někoho působit skokově, přestože jsme se dostali na cenu obvyklou v okolních městech. Nicméně neřešení této situace by vedlo k bytovému bankrotu a nucenému prodeji bytů za tržní cenu. **Při správně nastavené výši nájemného je udržitelné vlastnictví bytů v majetku města**. Věříme, že všichni nakonec zvýšení nájmu pochopili jako nutné a dlouho odkládané zlo.

DUBEN 2023

V roce 2019 proběhla rekonstrukce kotelny v budově ZŠ č. p. 77, která vytápí i výše zmiňované sídliště Budovatelů. Jedním z mnoha důvodů téměř 5 milionové investice bylo, že nové kotle budou sloužit minimálně 10 let. Tímto krokem se na několik let uspala vize nové, centrální kotelny na dřevní štěpku. **Bohužel po necelých 4 topných sezónách byly nové kotle propálené a odstavené z provozu**. Tím, že předchozí vedení města dodatkem ke smlouvě zkrátilo záruční dobu na pouhý 1 rok, nezbylo mnoho praktických řešení. Nakonec jsme se **vydali cestou kompletní opravy stávajících kotlů, které v kombinaci se zateplením sídliště Budovatelů snad budou bezproblémově sloužit další roky**.

Nicméně neustává potřeba hledat úspory energií ve stávajících budovách školy, tělocvičny a školky. Proto postupně směřujeme i ke snižování energetických náročností prostřednictvím studií a minimálně postupnou přípravou pro zateplování střech a půd. Při růstu cen uhlí a elektřiny snad ani jiná cesta nevede.

Provedli jsme **opravu povrchu komunikací v ulicích Krátká a Úzká**. Kdo chce sportovat, si jistě najde vhodné prostředí, za což rozhodně nemůžeme považovat kličkování a přeskakování kaluží v těchto ulicích.

Podpořili jsme také první stupeň základní školy prostřednictvím příspěvku na pořízení multifunkčních interaktivních tabulí.

KVĚTEN 2023

Květen byl ve znamení mimo jiné **jednání s terénními a sociálními pracovníky** s cílem aktivně pracovat s bezprizorní mládeží. Jednou z možných variant je zřízení nízkoprahového centra či nalezení vhodných programů (nejenom dotačních), jak s dnešní problematiku mládeží pracovat. Málokdo si uvědomí, že z necelých 180 dětí zdejší školy chodí do fotbalu přibližně 25 dětí, o něco méně do florbalu, skautuje 40 a v rámci outdoorklubu horolezuje 45 dětí. A to pozor, ve většině případů výše jmenované počty aktivních dětí jsou propojené do kříže a kdo hraje fotbal, tak i florbal a kdo skautuje, tak i outdooruje. **Zarážející je však číslo bezprizorních „covidových“ dětí**, kterých je více jak 120. Ty vidí svůj svět pouze přes mobil, počítač či televizi a s nastávající pubertou i přes dno lahve alkoholu. Je děsivé a zarážející, že se tak děje již od sedmé třídy. Terénní pracovníci, nízkoprahové centrum, Podané ruce, ale i výpovědi ze zahrádek, kde se odehrávají společné pijatyky bezdomovců s dětmi či eliminace pořádání divokých párty s alkoholem za „bramborárkou“ by měly být alespoň částečným řešením. Ale základ je v rodině. Škola a město mohou pomoci, ale vše nezachrání. Věříme, že i v květnu spuštěný projekt skateparku by měl být jistě vhodnější aktivitou pro místní děti.

V Kunčicích započala rekonstrukce vedení nízkého napětí, kdy se odstraňuje ve většině ovzdušné vedení a přechází se na zemní. S tím je spojená rekonstrukce a výstavba nového veřejného osvětlení, včetně sloupů (původní ČEZácké jsou odstraněny) a z důvodu překopů komunikace i její kompletní plánovaná rekonstrukce.

ČERVEN 2023

Začala realizace zateplování nové zástavby sídliště Budovatelů. Věříme, že pro obyvatele je méně komplikované zvládnout bydlení na staveništi po dobu 5 měsíců, kdy se kompletně zrevitalizují všechny domy, než akci rozložit do stylu: každý rok – jeden dům. Takto můžeme již v příštím roce zahájit úpravy okolního prostředí. Proto jsme **zadali kompletní studii řešení sídliště Budovatelů s důrazem na vznik parkovacích, herních, odpočinkových a krajinářských ploch.**

S tím souvisí mimo jiné i **plánovaná nová hasičská zbrojnice**. Stávající stav je naprosto nevyhovující.

Architekti a urbanisté zpracovávající studii sídliště nám jenom potvrdili naši domněnku o nerentabilitě revitalizace staré zástavby. Vždy v minulosti muselo být něco staré a nevyhovující odstraněno, aby mohlo něco nového a pěkného vyrůst.

Sídliště by mělo být v budoucnu vhodným místem pro bydlení a domov s velkým D, než sociálně vyloučená lokalita a pomyslné gheto.

Zároveň jsme **začali s demolicí zchátralých objektů v bývalém areálu Krupá**. S nefunkčním oplocením a zvědavými dětmi potulujícími se po areálu, by byla otázka času, kdy by došlo k neštěstí. Plocha by měla být postupně vyčištěna a nachystána pro hledání dalšího smysluplného využití.

Protože nelze jenom bourat, je zapotřebí se i zaměřit na zanedbanou údržbu ve všech směrech. Město vlastní 24 mostů a v dlouhodobém kontextu se nikdo nezabýval jejich údržbou. Proto byly objednány prohlídky mostů, které měly za následek uzavření dvou mostů pro havarijný a život ohrožující stav.

Těsně před prázdninami, pomyslně za vysvědčení, **byl dětem předán nově otevřený skatepark**, za účasti show renomovaných jezdců na koloběžkách, skateboardech či bmx kol. Realizátor celé stavby je zároveň mistr republiky a světa ve freestylu a v rámci slavnostního otevření skateparku vysvětlil dětem, že při pevné vůli a odhodlání se dá i koloběžkou udělat „díra do světa“ a vybudovat úspěšná kariéra. **Za zadostiučinění můžeme považovat, že se podařilo dostat děti s koloběžkami z hlavních ulic a náměstí na nový skatepark, a že zájem o něj neutichá.**

V červnu se naplno **projevily problémy s Lesoparkem**. Akce, kterou od začátku

provázely neustálé problémy. **Realizační firma prováděla od počátku práce neodborně a nekvalitně**. Přes opakované urgencye, že je dle smlouvy zapotřebí provádět následnou péči a údržbu, nám firma stroze oznámila, že z důvodu údajně neoprávněných exekucí není schopna následnou péči provést. Což se dalo vzhledem k nekvalitně odvedené práci i očekávat (usychající nebo chybějící celé výsadby, špatně zrealizované chodníky, nevhodně založené trávníky...). Přitom stačilo tak málo. Před podepsáním smlouvy s realizační firmou si zjistit veřejně dostupné informace. Města typu Broumov, Hronov, Náchod či Česká Skalice by nám mohly vyprávět, kolik let se neúspěšně soudí se stejnou realizační firmou, která i u nich rozdělala a nedokončila ledabyly odvedené zakázky. **V našem případě se bohužel zbytečně spěchalo na slavnostní otevření Lesoparku před loňskými volbami na úkor kvalitně předané práce.**

ČERVENEC 2023

Letní prázdniny jsou vždy spojené s koupáním. Proto jsme důkladně zvážili veškeré možnosti **vybudování případných víceúčelových vodních nádrží** v bezprostřední blízkosti našeho města. Zadali jsme k řešení dvě lokality.

Plochy „**Za mlýnem**“ kolem Zotavovny Morava až k ústí Andělského údolí by se měly alespoň v rámci zadané studie **proměnit v soustavu horských luk, doplněných o vhodné tůně a mokřady**. Taková tůň může sloužit **ke koupání, brouzdání ve vodě, ale i k chovu drobných ryb**. Mokřady by měly zvýšit druhovou rozmanitost. **A to vše spojené průchozími dřevěnými chodníky, mostky a lávkami**. A pokud by se podařilo **naplánovat i přírodní vodní sprchu, brouzdaliště či samoobslužnou saunu**, tak to bude pomyslná třešnička na dortu. Věříme, že takováto lokalita najde uplatnění i v rámci procházek, sportovního běhu či aktivitám s malými dětmi. Zadržování vody v krajině, jehož prvkem jsou i naše plánované tůně a mokřady bývá **podporováno v rámci dotací až do výše 95 %**. Zadaná studie a projekt jsou samozřejmě prvotním krokem.

Větší vodní, sportovní plocha by měla vzniknout **v lokalitě bývalého cvičáku U střelnice**. Dokážeme si představit její využití do budoucna na koupání, rybolov, ale i v rámci sportovních aktivit (rafty, čluny, paddleboardy) v návaznosti na výstavbu plánovaných rodinných domů v lokalitě nad Javorem.

Vodní nádrže tohoto typu jsou dotovány do výše 50 % a opětovně studie a následný projekt jsou prvním krokem.

Přestože je v létě nejvíce světla a jsou nejkratší noci, zadali jsme **kompletní studii revitalizace veřejného osvětlení v místních částech**. Cílem bude snížit energetickou a finanční náročnost za stávající a nevyhovující provoz, a především rozšířit síť svítidel. Taktéž **bude podmíněno dotací, která se pohybuje přes 90 %**. Nicméně opět je studie a projekt nezbytnou podmínkou. A v této oblasti je naše město bohužel tragicky nepřipraveno.

O prázdninách jsme spustili taktéž čipování popelnic. Podařilo se v předchozích měsících vysoutěžit staronovou svozovou firmu, ovšem pro město za příznivějších podmínek a pevně daných pravidel. Chceme prostřednictvím čipování platit za skutečně vyprodukované množství odpadu a mechanismem vážení popelnic jednoznačně oddělit odpad občanů od odpadu ubytovatelů a podnikatelů.

SRPEN 2023

Započal proces **stěhování pošty Partner** do nových prostor v přízemí budovy radnice. Není efektivní a ekonomické provozovat ve stávající, jinak prázdné budově pošty, jednu přepážku. I v návaznosti na plánovanou rekonstrukci celého objektu je neudržitelné setrvání provozu pošty Partner ve stávajících prostorách.

Cílem je vše přestěhovat do prostor dnes již bývalého muzea a v rámci zastupitelnosti spojit s úsekem výběru poplatků. Poplatky, především ubytovací je zapotřebí důsledně vymáhat a vybírat především v terénu, jinak jejich efektivnost a přínos do obecní pokladny je minimální.

V průběhu srpna taktéž vrcholily realizace revitalizace nové zástavby sídliště Budovatelů a investiční akce v Kunčicích.

Před zahájením školního roku proběhlo **kompletní malování v celé budově hlavní školy, včetně výměny svítidel, opravy vstupní fasády a výměny chodníku okolo školy**. V rámci příprav na zimu, započala rekonstrukce kotelny v budově kina, která byla taktéž v havarijním a neprovozním stavu.

ZÁŘÍ 2023

Záříjové jednání zastupitelstva města rozhodlo mimo jiné o **nežádání proplacení dotace na Lesopark**, z důvodu, že **jeho stav neodpovídá zadané projektové dokumentaci a potřebné vynaložení nákladů na uvedení do souladu se zadáním by bylo neúměrné výši plánované dotace**.

Taktéž zastupitelstvo podpořilo **záměr odkupu stávající benzinové stanice na náměstí do majetku města, přípravu zadání projektu a povolení nové, samoobslužné nonstop čerpací stanice při vjezdu do Starého Města u bývalých kasáren**. Následné kroky vedoucí k **odstranění stávající benzinky a revitalizace tohoto koutu náměstí je samozřejmostí**.

Před nástupem deštivých podzimních dnů jsme započali s dlouho nerealizovaným čištěním příkopů a propustků v místních částech. Zadali jsme zpracování **kompletní rekonstrukce uzavřeného mostu ve Stříbrnicích** s cílem mít **do konce roku hotový projekt a povolení** a nejpозději na jaře začít s rekonstrukcí za předpokladu obdržení očekávané dotace (70 %).

V rámci místního a bytového hospodářství jsme provedli rekonstrukci 3 bytů, opravu hřbitovní zdi, kompletní opravu a ochranné a udržovací nátěry všech herních prvků u školky a kulturního domu, údržbu veřejné zeleně, úpravu prostranství před knihovnou a budovou radnice, opravu fasády a přístupového chodníku u DPSky, postupné rušení a rekultivace neudržovaných koutů našeho města, nátěry a údržbu mostních konstrukcí, instalaci solárního veřejného osvětlení směrem na bývalou Ligu a u skateparku.

Samozřejmě se nám i některé věci nedaří realizovat tak rychle, jak bychom si představovali. Buď nás brzdí složitost vyřizování, anebo zděděné kauzy táhnoucí se řadu let (rozhodnutí o odstranění cesty na nový Rumburk), soudní spory o průběhy hranic či zajištění přístupu (Kunčice a Nová Seninka), ale i proces schvalování nového územního plánu a mnohé další.

Poděkování patří především místostarostovi, jenž je oporou, celé Radě města, zaměstnancům městského úřadu, vedení školy, zaměstnancům Kulturního zařízení a Místního a bytového hospodářství. Bez jejich spolupráce by to samozřejmě nešlo.

Starosta Lukáš Koreš